

VAN BARIPIANIST TOT DOCTOR HONORIS CAUSA

Het komt niet elke dag voor dat men een eredoctoraat krijgt aangeboden. Nog minder gewoon is het, als zo'n aanbod domweg wordt vergeten. Als na nog twee verzoeken eindelijk het eredoctoraat wordt aangevraagd en wanneer als tegenpartie slechts een potpourri van studententude- ren volgt, dan wordt men toch wel een beetje nieuwsgierig wie die vreemde klant kan zijn die dit alles op zijn geweten heeft. De persoon in kwestie was niemand minder dan de componist Johannes Brahms.

De bijdrage die hij aan de Kunst leverde, is niet alleen in zijn tijd erkend; ook nu is hij nog bijzonder geliefd. Vooral naar zijn symfonische werken luistert men graag.

Brahms heeft echter nog meer geschreven dat de moeite waard is. Zijn pianoconcerten, het vioolconcert en „Ein Deutsches Requiem“ zijn bekende werken van hem. Ook talrijke andere composities: pianowerken, de rijk tweehonderd liederen, vele orkestwerken en diverse variatietonen Brahms' enorme muzikaleit duidlijk aan.

In de film „De Dictator“ scheert Charles Chaplin iemand in recorttijd op de maat van een Hongaarse dans van Johannes Brahms. Deze dans is met de andere „Ungarische Tänze“ al gerime tijd zeer populair. Brahms heeft hier op een heel aparte manier oorspronkelijke

berpeinzingen van een opruimman

Een opruim-man bedreef zijn vak bij een fabrieks-afvalbak. Daar trof toen gevoelig oor een zeer bijzonder afvalkoor. Daarop heeft hij toen onverveerd wat hij er hoorde, genoteerd.

Een boutje sprak in goede luim: „Draai draad op mij van zesten duim.“ De smjkop zei: „Zeg ben je gek? Ik hou geen tand meer in mijn bek. Want, was je nu gewoon van ijzer, dan deed ik het. Nu ben ik wijzer.“

Een as, gedraaid-rond 10 ha negen-lag te verroesten in de regen. Zij sprak: „dit lot werd mij bespaard was ik vernield-na-standaard.“ of aut Cr. si-niet roest ha 11. Nu roest ik bijna van mezelf.

Een stukje staal draad, zacht verzonken, was in haar tranen haast verdronken. Een asbestkoord, dat juist passeerde, vroege haar toen wat er aan markeerde. Het antwoord kwam met droeve klank: „Ik was zo graag staal draad, hard, blank.“

Een bolkop klinknagel van staal ging met een spijlen aan de haal. Ze hebben hem toen bolverzonken. Aan haar voor 't leven vastgeklonken. Sindsdien heeft zij hem steeds verweeten: „Vast heb jij toen mijn ziel gespeuten.“

Een binnenborgring -nom d 8- had uen op zijn bus gewacht. Had toen van pure nariigheid zijn ziel naar buiten uitgespreid, en ging in het vervolg door 't leven als buitenborgring-nom d 7.

Een dikke dopmoer-staal verchroomd-had juist die nacht heel naar gedroomd. Bij 't vechten met een serie boren had hij zijn dop en draad verloren. Hij zuchtte toen: „O, wat een stroop, wat is een dopmoer zonder dop!“

Een stalen kogel, legerkwal, geraakte wat aan lager wal. Hij gaf zich af in 't kort verleden met een lagermaal van lichte zeden. Hij bleef een kogel, bleef van staal, niet langer rond, maar nu ovaal.

Een leren drijsnaar, zeer massief, had een riemschijf hevige lief, maar kreeg het vreselijk te kwaad en liep zich bijna uit de naad, waarop zij hartverscheurend glde: „Mijn lief, jij bent zo'n vreeslijk wilde!“

Een druppeloliepot met pit draaide zijn deksel haast uit 't lid, toen zij een keertje wou proberen haar eigen draaipunt eens te smeren. De smeerlap kwam en lachte: „Deze kon vast niet langer waachen.“

Een omzetschijf, een slappe Timus, had ruzie met zijn scheve sinus, en zette daarom zijn versnelling ter reparatie op de heilijng. lapije de sinus aan zijn zool en kreeg een mooie parabool.

Uit dit verhaal kunt u dus leren hoe men het materiaal moet eren. Ook mappen met een boel gegevens nevalen soms nog hele levens. Gebruik ze kalm en met gemak: 't uiteindelijk doel is datvalbak.

Overgenomen uit: het blad Metaalbewerking.

Nr 95

PUZZEL

Onverwacht vind je soms dingen, waarvan je het bestaan totaal was vergeten. Zo ontdekke ik onlangs in een kist op zolder een vlag met twee leeuwen, die ik herbij afbeeld. Met mijn puzzel-oog zag ik onmiddellijk, dat het mogelijk is, de vlag in vier stukken te verdelen, die dan weer twee aan twee aan elkaar genaaid konden worden, zodat twee vierkante vlaggen elk met een hele leeuw ontstonden. Ziet u daar ook kans toe?

Oplossingen moeten uiterlijk woensdag 6 maart a.s. in het bezit zijn van mevrouw Harstauker, redactie VDH-tje. De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—, 2e prijs f 10,—, 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

het V.D.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr 781
1 maart 1963

VANDER
HEBEM

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANWERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UITRECHT EN SNEEK.

OVEREENSTEMMING OVER CAO HANDARBEIDERS

Zoals wij reeds op de mededelingenborden publiceerden werd vrijdag 22 februari j.l. de laatste hand gelegd aan de wijzigingen in de collectieve arbeidsovereenkomst voor de uurloners, die een looptijd zal hebben van 1 januari 1963 tot 1 april 1964. Alhoewel deze wijzigingen eerst van kracht worden als zij door de toelassende instanties zijn goedgekeurd, willen wij u de belangrijkste wijzigingen toch reeds thans melden.

Lonen.

Directie en vakorganisaties kwamen overeen goedkeuring te vragen voor een loonsverhoging van 7 cent per uur voor de mannen, die de maximum leeftijd hebben bereikt of ouder zijn. Deze 7 cent is inclusief de AOW-compensatie, die reeds vanaf 1 januari j.l. wordt uitbetaald. Voor mannen, die jonger zijn dan de maximum leeftijd, en voor vrouwen gelden verhogingen in dezelfde procentuele verhouding als in de oude CAO van kracht was.

Aan het eind van dit artikel zullen wij u een berekeningsvoorbeeld geven.

Overwerk op zaterdag.

Indien er op zaterdag overwerkt moet worden, zal dit met 50 % overwerktoeslag worden beloond.

Vakantie na jubileum.

Met ingang van 1 januari 1963 krijgen de uurloners die gejubileerd hebben dezelfde regeling toegepast als voor de maandloners reeds gold, namelijk bij een 12½-jarig dienstverband 2 dagen extra vakantie, bij

IN MEMORIAM
Ing. J. Roorda

De onverbidelijke dood heeft ook een einde gemaakt aan het leven van onze medewerker en vriend ing. J. Roorda. Ofschoon wij wisten, dat hij zeer ernstig ziek was, is het einde voor zijn vele vrienden en collega's toch nog onverwacht gekomen. Dit einde was een verlossing en als het ware een zegen voor hem, die zeer zwaar heeft moeten lijden.

Dit jaar zou Roorda 65 jaar geworden zijn en ofschoon hij, die ook zo vele interesses buiten zijn werkring had, nu niet direct een

rust gepijnd had, heeft hij helaas niet het tijdstip kunnen bereken, waarop hij meester over zijn eigen tijd zou zijn geworden.

Roorda was in vele opzichten een merkwaardig man. Toen ik in 1930 bij de NSF kwam en daar met hem kennis maakte, had hij reeds in radiokringen een grote naam, die sinds in 1936 voor de eerste maal zijn boek „Radio-techniek“ uitkwam, bij vele generaties van jeugdige radio-technici een magische klank kreeg.

Toen ik hem enige weken geleden een bezoek bracht in het ziekenhuis, heeft hij mij vol trots een exemplaar van de zo juist verschenen zevende druk van zijn boek aangeboden, waarop hij in het bijzonder zo trots was, omdat zijn zoon, ir J. P. Roorda jr., aan de herziening had medegewerkt.

Roorda had een bijzonder stel hersens. Een wiskundig probleem ging hij niet gauw uit de weg en wat voor ons in 't algemeen inspanning betekent, was voor hem onspanning. In de jaren voor het uitbreken van de oorlog was hij — naar hij mij eens verteld heeft — vrijwillig verbonden aan de afdeling van het

Voorbeeld berekening.

Tegenwoordig uurloon	f 1,69
Per week	76,05
38 % premie	28,90
huurcompensatie	f 104,95
1 % AOW compensatie	6,25
Totaal	f 111,20
Toekomstig uurloon	1,11
Per week	f 112,31
38 % premie	f 1,76
huurcompensatie	79,20
1 % AOW compensatie	30,10
Totaal	f 109,30
huurcompensatie	6,25
Totaal	f 115,55

Met nadruk wijzen wij erop dat de gemelde verbeteringen eerst van kracht kunnen worden als zij door de daartoe aangewezen instanties zijn goedgekeurd. Zodra dit het geval is verneemt u dat.

Met de beamtenorganisaties is overeen gekomen, als de verhoging voor de uurloners door de toelassende instanties wordt goedgekeurd, de maandloners met ingang van 1 januari 1963 een overeenkomstige loonsverhoging toe te kennen als aan de uurloners zal worden gegeven, op basis van 3½% inclusief de verwerking van de AOW-compensatie.

Ministerie van Oorlog, die zich bezighoudt met het „breken“, ontcijferen van geheime codes.

Roorda was geen man die aan de weg timmerde, die graag belast zou zijn met de dagelijkse zorgen, die het leiden van grote aantallen mensen met zich medebrengt. Hij ging rustig en consistenten zijn gang met zijn octrooiwerk en met zijn wetenschappelijk werk, daarbij documenten producerende in het reiste handschrift, dat mij ooit onder ogen gekomen is.

Zijn heengaan moet in de allerreerste plaats voor zijn vrouw en kinderen een grote slag zijn geweest. Morgen zij sterke vanden in de herinnering aan een zachtzinnig, vriendelijk en goed mens, zoals hij aan degenen die hem kenden, verscheen.

Voor Van der Heem betekent zijn heengaan een verlies van een geacht en bekwaam medewerker op een tijdstip, dat met dit heengaan nog geen rekening was gehouden. Ongetwijfeld zal zijn nagedachtenis bij degenen, die regelmatig met hem te maken hadden, nog lang voortleven.

Hij ruste in vrede.

ir P. G. Zaaijer.

„Stille, opname vijf tellen na nu ...”

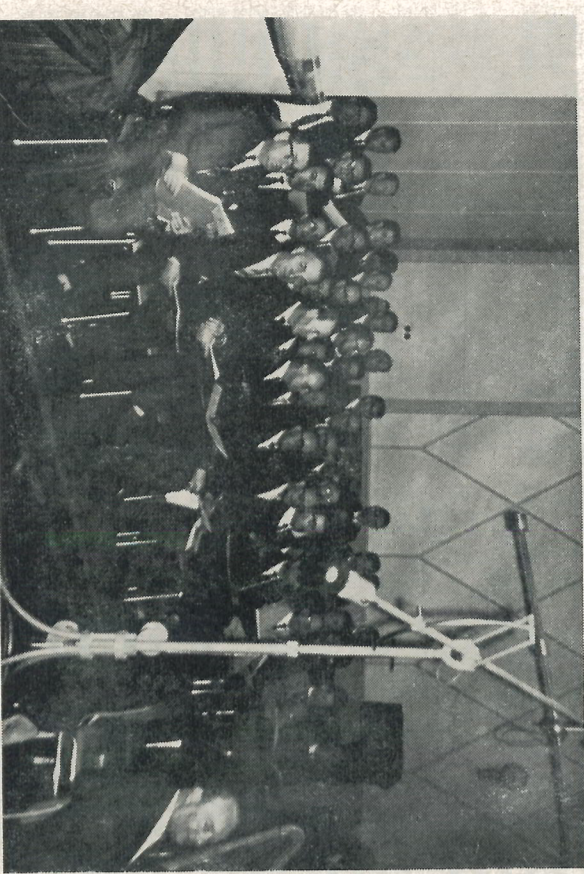
Toen ons mannenkoor verleden jaar in de serie uitzendingen van de NCRV „Nederlandse koren presenteren zich”, voor de radio was te beluisteren, was nog niet te voorzien dat dit optreden zo spoedig aanleiding zou zijn voor een tweede uitzending, eveneens voor de NCRV.

De goede indruk die ons koor onder leiding van zijn bekwaam dirigent toen maakte, had tot gevolg dat de NCRV nogmaals een beroep deed op de medewerking van het Van der Heem Mannenkoor.

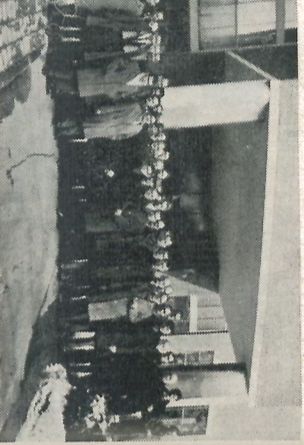
In het komende voorjaar (stel u gerust, ondanks sneeuw en ijs; het komt) worden een aantal uitzendingen uitsluitend aan het Nederlandse lied gewijd en ons koor viel de eer te beurt een achttal van deze liederen met orkestbegeleiding te zingen.

We hebben er enige maanden op gezwoegd deze liederen eenstemmig (wat moesten we „hoog”, baritons en bassen!) op een enigszins redelijke wijze te zingen. Wat is het moeilijk om Nederlands met een vleekeloze uitspraak te brengen! En het is het onvermoeide enthousiasme van de heer Holtman geweest die ons op de juiste manier deed articuleren, ons leerde dat de medeklinker r te weinig belastingstelling ondervindt, dat de ij en ui een afschuwelijke vernieling ondergaan en dat je niet „mid-

ter het orkest onze plaatsen innemen. Zo'n studio-repetitie en opname is een aparte belevenis. De contralokkamer met haar technici, de vele „hengeis” met de juist opgestelde microfoons, de omroeper die hier z'n tekst af zegt, die misschien 6 weken later wordt uitgezonden, de musici in hemsdrouwen, alles ademt een aparte sfeer. De grappjes van het muzikale fenomeen Benedict Silberman, al zoveel jaren leider van dit uitstekende Promenade-orkest, die zich bij deze grappjes één doel voor ogen stelt: een gave uitvoering. En wanneer Silberman dit peil heeft bereikt — wanneer Silberman dit peil heeft bereikt — en niet eerder — en ook de contralokkamer haar fiat geeft klinkt het: „Stille, opname vijf tellen na nu” en heeft de opname plaats. Een opname die op elk gewenst

Klaar voor de opname

Het Mannenkoor voor de studio

ogenblik kan worden onderbroken, waarvan je later bij de uitzending van deze „ingeblikte” muziek niets merkt.

En zo zongen we onze 8 liederen die op de één of andere wijze ons volk, ons landschap of onze verbondenheid met de zee tot onderwerp hebben.

Het ging steeds vlotter en om even over vier bedankte Benedict Silberman de heer Holtman (die tijdens de opname in de contralokkamer soms aanwijzingen voor het koor gaf) en het koor voor de voortreffelijke wijze waarop we deze liederen hadden gebracht.

Nog even een drankje voor de nu toch wel droge kelen en dan terug door de witte vlakke, waar aan de westerklim de vurige bol in de strakke lucht steeds lager zakt.

Eén van de zangers vertelt ons: „HET GRUWELIJK VERHAAL VAN DE LOT-GEVALLEN VAN VIER ZEELEDEN”.

Wat ons koor betreft: wij kunnen nog altijd versterking gebruiken, vooral te nemen. Komt eens luisteren, woensdagavond van 17.15 tot 18.30 uur. U kunt zich ook telefonisch als lid aanmelden op nummer 521 of 406. Het geeft echt voldoening om, behalve in de badkamer, gezamenlijk in koorverband te zingen en aan zo'n uitvoering mee te werken.

De koorleden danken het bestuur voor de goede organisatie en de vlotte afwerking van het programma.

Wat ons koor betreft: wij kunnen nog altijd versterking gebruiken, vooral te nemen. Komt eens luisteren, woensdagavond van 17.15 tot 18.30 uur. U kunt zich ook telefonisch als lid aanmelden op nummer 521 of 406. Het geeft echt voldoening om, behalve in de badkamer, gezamenlijk in koorverband te zingen en aan zo'n uitvoering mee te werken.

TYPEWEDSTRIJD

Al is het nog moeilijk in onze barre sneeuw- en ijswoestentij aan „voorjaar” te denken, met alle gedachtesociëties die dat oproept, toch nadert met rasse schreden onze voorjaars-typewedstrijd.

De aanmeldingsformulieren zijn al aan belangstellenden toegezonden. Hebt u zo'n formulier nog niet ontvangen en wilt u wel meedoen (en een rechtgeaard typist of typiste wil dat natuurlijk!) bel dan even toetsel 372. Het aanmeldingsformulier wordt dan bij u bezorgd.

En in de tussentijd: oefenen, oefenen, OEFFENEN!!!!

VOORJAAR 1963

De heer J. A. Wemelsfeldt, jong in dienst gekomen, op verschillende afdelingen gewerkt, veel gestudeerd, thans werkzaam op het Arbeidstechnisch Bureau Den Haag en maandag 4 maart a.s. 12 1/2 jaar in onze dienst. Onze gelukwensen, heer Wemelsfeldt.

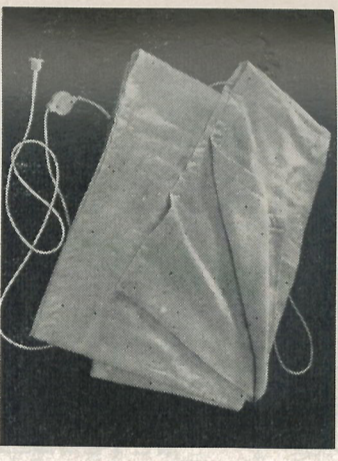

Verwarmingsdeken BV 5: een genot

Zoals in het nummer van 8 februari bij de beschrijving van de verwarmingsdeken BV4 werd aangekondigd, is nu de BV5 aan de beurt om er iets over te vertellen.

Als u de foto van de BV5 vergelekt met die van de BV4, dan zal het u opvallen, dat er geen transformator bij is. Dat komt, omdat de BV5 zonder meer op het lichtnet kan worden aangesloten.

Ofshoon beide typen hetzelfde doel hebben, namelijk de gebruiker een prettige nachtrust te verschaffen, wordt dit effect bij de BV5 op een andere manier bereikt, zodat het voor de particulier een kwestie van smaak is aan welk type hij de voorkeur geeft.

Gebruik.

De BV5 wordt als een normale deken over het bovenlichaam uitgespreid. De deken heeft royale afmetingen, zodat deze opzij en aan het voelende kan worden ingestopt. Het verwarmend oppervlak ligt hierbij dan in het midden van het bed, zodat het gehele bedoppervlak gelijkmatig wordt verwarmd.

Het prettige van de BV5 is, dat het helemaal niet nodig is om er op de bekende, onderzwaarte manier een dik pakket gewone dekens over uit te spreiden.

Integendeel: met één deken kan worden volstaan.

Op de foto ziet u de schakelaar, die drie regelstanden en aan weerskanten een uitstand heeft. Door de deken in stand 2 of 3 te gebruiken, kan het bed bijzonder snel — in een 1/2 à 1 uur — worden vóórverwarmd, aangezien dit type in zijn hoogste standen een grote hoeveelheid warmte produceert.

Als men daaraan behoefte heeft, kan men 's nachts ook deze verwarmingsdeken ingesteld laten staan. Als regel zal dan stand 1 voldoende zijn, omdat het menselijk lichaam ook warmte produceert. In koude tijden kan men 's nachts desgewenst ook stand 2 gebruiken.

Detailgegevens:
 Vermogen schakelstanden:
 stand 1 125 W
 stand 2 63 W
 stand 3 31 W
 Almetingen deken 150 x 200 cm.
 Lengte snoer van deken naar schakelaar:
 3 meter (3 aderig)
 2 meter (2 aderig)

Idem van schakelaar naar lichtnet:
 2 meter (2 aderig)

De BV5 wordt — evenals de BV4 — verkocht in een aantrekkelijke draagdoos, tegen de prijs van f 82,50.

Geslaagd voor:

het praktijkexamen Boekhouden: de heer C. P. Oosterwijk, Kospijris Sneek.

Beloningen voor besparingen

Wij prijzen ons gelukkig u weer een aantal ideeënbeloningen te kunnen melden. Publiceerden wij in het vorige VDH-tje een overzicht over de resultaten van onze ideeënbus tot en met het vorige jaar, onderstaand geven wij u alweer het tweede overzicht van dit jaar.

MAANWEG

J. van der Ree, Radiomontage, f 50.—
 Door uw voorstellen kon het aanlopen van de produktie van een platenspeler sneller en beter plaatsvinden. Voor de hierdoor ontstane besparing krijgt u deze beloning.

A. Heskens, Kastentabriet, f 25.—
 Door een kleine wijziging aan een televisiekast bereikte u besparing, omdat de kans op reparatie dor uw idee afnam.

L. Jansen, TV-Montage, f 25.—
 Deze beloning werd u gegeven omdat u eigenlijk de suggestie gaf tot het idee dat zoals wij hierboven omschreven de heer Heskens uitwerkte.

C. Ligthart, Centr. Serv. Onderd. Mag, f 25.—

Als u een bepaalde motor gedeeltelelijk gedemonteerd verzendt, scheelt dat belangrijk in vracht- en verpakkingskosten. Een goed idee.

G. J. H. Houwaard, Gereedschapmakerij, f 20.—
 Blokken aanbrengen bij bepaalde boormachines, dan wordt het mogelijk zowel met conische boorhonden als met klemhouders te werken. Inderdaad.

BIJENKOMSTEN FILATELISTEN

De filatelistenvereniging Van der Heem Den Haag heeft onderstaande data vastgesteld voor haar bijeenkomsten.

4 maart	7 oktober
18 maart	21 oktober
1 april	4 november
6 mei	18 november
20 mei	2 december
17 juni	16 december
16 september	

Het is de eerste en derde maandag van de maand, met uitzondering van die waarop Paasen en Pinksteren vallen.

Na sluiting op 17 juni worden de bijeenkomsten hervat op 16 september, de datum waarop ook dit jaar weer Europa-zegels uitkomen. Dat wordt zo langzamerhand een traditie.

P. A. J. v. d. Loo.

VAKANTIEPLANNEN?

Natuurlijk, ook dit jaar zal de winter op een gegeven ogenblik plaats maken voor milder weer en gaan we ons afvragen: wat doen we in onze vakantie?

Op woensdag 6 maart zal in de kantine Kastenfabriek een 2-tal films worden vertoond over

OOSTENRIJK en de ITALIAANSE RIVIERA.

Dat wordt een avond van vroege vakantiegelot en al hebt u ook helemaal geen plannen één van die gebieden te bezoeken, dan toch zal het zien van deze prachtige films u in vakantiestemming brengen en u alle winteraangienheid doen vergeten. En wie weet... voor later!

Just in deze barre wintertijd mag u deze avond niet missen.

Kaarten: maandag 4 maart a.s. gedurende de pauzes in beide kanten.

De heer J. N. Bouman, Proefwerkplaats Meetapparaten, zal maandag 4 maart a.s. 12 1/2 jaar in dienst van ons bedrijf zijn. Door ziekte kan hij reeds geruime tijd zijn functie niet uitoefenen; dus zocht onze fotograaf hem thuis op. Wij wensen u een prettige viering van uw jubileum toe en... een spoedig herfel.

POSITIEF OF NEGATIEF ?

Binnenkort mogen we weer gaan stemmen, dus: die mensen kiezen, die namens ons mede de gang van zaken bepalen in de maatschappij waarvan we deel uitmaken.

Evenals dit met veel zaken het geval is, zijn er ten opzichte van dit gebeuren twee standpunten mogelijk: een positief of een negatief. Wanneer we als volwaardig lid van de gemeenschap willen meedelen (en van die gemeenschap niet?), dan zullen we graag zien dat rekening wordt gehouden met onze mening, ons inzicht, onze gevoelens en onze overtuiging. We zullen dan in alle opzichten positief mededelen. En het spreekt vanzelf dat we van het uithangen van onze stem op hen die namens ons zullen optreden een hoogst serieuze zaak maken.

In elk milieu treffen we echter ook mensen aan die of geen eigen mening hebben, of als hoogste wijsheid verkondigen dat ze „er toch niet aan te pas komen“. Dat zijn zij, die graag anderen op de vingers tikken, zonder zelf in de positieve zin mee te werken. Dat zijn zij, die zich beklagen dat

met hen geen of te weinig rekening wordt gehouden, zonder te willen bedenken dat ze zich zelf „buiten spel“ hebben geplaatst.

Hartelijk dank!

Voor de belangstelling die wij bij ons huwelijks mochten ondervinden, bedanken wij u onze hartelijke dank.

H. P. I., de Ridder,
TV-Montage.
Chefs, bazen en collega's van de Kasstantabrick, alsmede het comité Ziekentroost dank ik van harte voor de belangstelling en cadeaus tijdens mijn ziekte.

Th. R. Loman,
Radionontage.
Hierbij dank ik Ziekentroost voor de fruitmand die ik tijdens mijn ziekte mocht ontvangen.

P. Pronk,
Draaerij.
Met deze dank ik collega's en Ziekentroost voor de vele blijken van belangstelling, welke ik mocht ondervinden tijdens mijn ziekte.

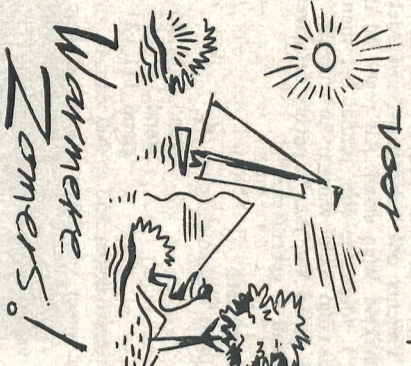
C. Kruijs,
Centr. Serv. Onderd. mag.
Hierbij zeg ik Ziekentroost en de Brandweer hartelijk dank voor het fruit, mij geschonken tijdens mijn ziekte.

G. C. Schuddabeurs,
Keulsekade.
Langs deze weg dank ik het comité Ziekentroost ENAF hartelijk voor de tijdens mijn ziekte ontvangen fruitbak.

J. N. Haazbroek,
Montage ENAF.

Wij willen het maar 't liefst op de eerste (gelukkig grootste) groep houden, op hen die op een gezonde manier warm kunnen lopen in de tijd van verkiezingen. Ook bij de verkiezingen van de nieuwe leden van de Ondernemingsraden binnen onze bedrijven. Want ook hierbij gaat 't om het uithangen van onze stem op mensen die ons vertegenwoordigen, die namens ons spreken, adviseren en handelen.

met JAN BOOMERS

Het grootste deel van ons leven brengen we in ons werk door. Daarom hebben we er allemaal belang bij dat de werkster prettig is, dat de werkhouding en de werkomstandigheden zo zijn, dat we ons in ons werk „thuis“ voelen. En daarom gaan we niet aan de kant staan, nee, we willen médenken, méadviseren, médoen. De Wet op de Ondernemingsraden biedt hier toe de mogelijkheid, ons bedrijf verschaft de gelegenheid, we menen dat alles er vóór pleit om straks, wanneer de verkiezingen worden gehouden, doelpoets en positief mede te werken aan het kiezen van onze vertegenwoordigers in de nieuwe Ondernemingsraden.

Oplossing puzzel 94

Horizontaal: 1. kabouter; 3. microbe; 5. neurose; 6. toewijzen; 8. redelijk; 10. agenda; 12. verstoring; 14. dewelke; 15. openlijk; 17. kenken; 19. verleden; 21. verblijken; 23. defensie; 24. naderen; 25. renderen.

Verticaal: 1. kakatoe; 2. Tenuuzen; 3. misere; 4. behoorlijk; 7. wijziging; 9. demissie; 10. ago; 11. dadelijk; 12. terugkeken; 13. ringsteken; 16. pendule; 18. teruggelijk; 19. verbaan; 20. denderen; 21. versterken; 22. kentoren.

Prijswinnaars

1. (f 15-) mej. W. Steetsel, 3380.
2. (f 10-) J. van 't Walderveen, 3361.
3. (f 7,50) D. Schulte Nordholt, 1561.
4. (f 5-) M. C. Brandse, 1514.
5. (f 5-) H. Korsman, 3500.
6. (f 5-) A. Wilson, 3370.

BEELDFLATELIE

Doordat veel postzegelverzamelaars zich zijn gaan specialiseren op de soort verzamelingen, omdat het verzamelen van postzegels van de gehele wereld een praktisch onbegonnen taak is geworden, door de vele uitgiffen aan postzegels, is het verzamelen van postzegels volgens beeld ontstaan. Men noemt het beeldfilatelie en dan denken wij voorname aan het verzamelen van postzegels volgens het beeld dat op de postzegels is afgebeeld, zoals bij voorbeeld dieren, planten, bloemen, bomen, sportmotieven enz. Bij de BPM en de Shell zijn er vele verzamelaars die verzamelingen hebben aangelegd betrekking hebbend op de olie en olieproductie.

In dit verband lijkt het mij niet onbelangrijk de Van der Heemers erop te wijzen, dat het voor ons ook wel aantrekkelijk kan zijn een beeldverzameling aan te leggen van alle postzegels, die betrekking hebben op radio, televisie en telecommunicatie. Schrijver van dit artikel heeft reeds een verzameling aangelegd, waarvan u hier enige voorbeelden ziet. Er zijn ongeveer tussen de 200 en 250 postzegels die betrekking hebben op radio, televisie en telecommunicatie.

Een kostbare geschiedenis behoort dit zeker niet te worden, al zijn er enkele zegels die reeds behoorlijk in prijs zijn gestegen.

B. Ph. van Zuiden.

het V.D.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr 782
8 maart 1963

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

VAN DER HEEM IN TEHERAN

Enkele maanden geleden konden wij het besluit mededelen tot het oprichten van een fabriek in Iran onder de naam „Iranian Electronic Industries“.

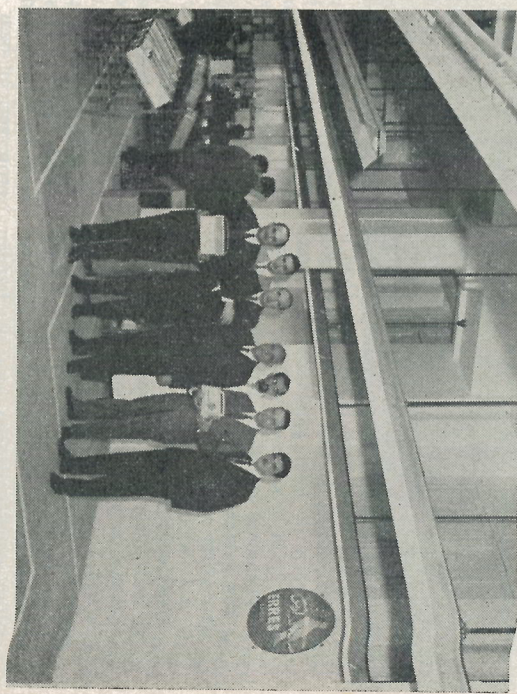
Kortgeleden hebben onze directieuren, de heren Gussenhoven en De Hartog, een bezoek aan deze vestiging gebracht. Zij hebben kunnen constateren dat het bedrijf — het is nu nog een bedrijfje — goed op gang komt.

De fabriek houdt zich tot dusverre bezig met het samenstellen van radiooestellen: op het ogenblik worden er 2 typen portables gemaakt.

De totale bezetting bedraagt thans enkele tientallen personen; uiteraard zal dit aantal nog verder uitgroeien naarmate de productie stijgt. De werkzaamheden zijn ruim een maand geleden gestart en het werk wordt gedaan door speciaal geselecteerde Franse werklieden, die een aangeboren handigheid voor dit werk blijken te bezitten. Opvallend is dat tot nu toe de gemiddelde leeftijd van deze medewerkers aanmerkelijk lager is dan in onze fabrieken in Nederland.

Wij wensen onze medewerkers in Teheran geluk met hun vlotte start en wij hopen dat het bedrijf binnenkort zal uitgroeien tot de grootte die de initiatiehemers zich hebben gedacht.

Om u een kleine indruk te geven publiceren wij een aantal foto's van het bedrijf te Teheran.

De heren Gussenhoven en De Hartog op bezoek in het bedrijf te Teheran: v.l.n.r. de heren Houchang Mossanen, directeur; H. J. Lich tenjels, bedrijfsleider; L. C. Gussenhoven; Nematollah Mossanen, commissaris; D. A. Huzing (tijdelijk zijn ervaring ontplooiend bij het op adjuunct-directeur).

Korte vergadering ONDERNEMINGSRAAD

Dinsdag 26 februari j.l. vergaderde de Ondernemingsraad Maanweg onder leiding van de heer Zaaijer. De agenda was deze keer kort, namelijk mededelingen door de voorzitter en de bestemming van de boeiepot.

Mededelingen door de voorzitter.
Alhoewel, aldus de heer Zaaijer, de definitieve resultaten van 1962 nog niet zijn berekend, kunnen wij constateren dat het ons veel meer moeite heeft gekost om de resultaten die wij voor dit jaar hadden gepland te bereiken. De twee belangrijkste factoren die hierbij een rol spelen zijn het nog steeds stijgende kostenniveau en daarnaast de steeds feller wordende concurrentie op het gebied van radio en televisie.

Hierna schetst de heer Zaaijer aan de hand van de producten hoe het verloop daarvan in 1962 is geweest en welke verwachtingen de directie te dien aanzien voor 1963 koestert. Speciaal staat de heer Zaaijer stil bij de grote orders voor de Starfighter en van de Marine die in de professionele sector thuishoren.

Het zal op korte termijn nodig zijn hiervoor personeel aan te trekken, willen wij aan onze afspraken kunnen voldoen. Daar het vrijwel onmogelijk is binnen afzienbare tijd voldoende mensen in Nederland aan te trekken en op te leiden,

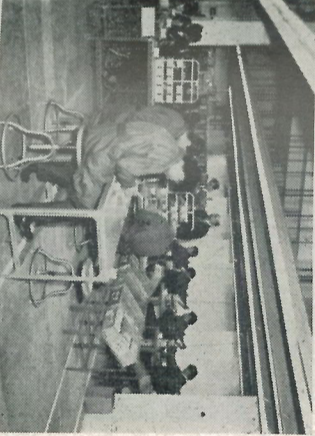
overwegen wij dit werk tijdelijk door geschoolde Engelse arbeiders te laten doen. Een definitief besluit hierover is nog niet genomen.

De heer Zaaijer eindigt zijn mededelingen met de opmerking dat wij het jaar 1963 niet verder in behoeven te gaan als pessimisten, maar dat wij ons anderzijds voor ogen moeten stellen dat het ons aller taak is de stijging van de kosten tegen te gaan.

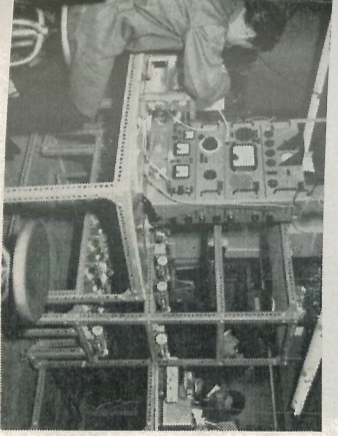
Bestemming boeiepot.
Op 1 januari 1963 was de inhoud van de boeiepot f 4.108,95. Gelukkig wil dit niet zeggen dat dat de opbrengst van 1962 is; dat bedrag ligt gelukkig lager. Het neemt echter niet weg dat wij alleen al uit de stand van de boeiepot kunnen constateren dat er nogal eens te laat wordt gekomen. Het productieverlies dat hierdoor ontstaat zou bij opheffing daarvan bestuit een kostenbesparende factor zijn.

De Ondernemingsraad besluit van dit bedrag f 1.500,— beschikbaar te stellen van Ziekentroost en het restaurant te storten in het Ondersteuningsfonds.

Ondersteuningsfondsen.
Vervolgens discuteert de raad over de mogelijkheid de bij onze bedrijven be-

Overzicht van de montagezaal.

Een van de toestellen wordt aan de meerkast gecontroleerd.

Mijn werk werd mijn hobby

Een bekend tijdschrift doorlezende, werd ik laatst getroffen door een verhandeling over het onderwerp: "Mijn werk is mijn hobby". Na lezing van dit verhaal was ik diermate enthousiast geworden, dat mijn besluit vaststond: ook ik zou mijn werk tot mijn hobby maken.

Mijn beroep is arbeidsanalist en zoals u weet worden al onze daden geboren uit een innerlijke drang om voor een ieder na te gaan hoe wij het werk kunnen vereenvoudigen en verlichten. Het gelukkig waarmee wij steeds in het bedrijf worden ontvangen, bewijst wel dat wij hierin goed slagen (Dank u).

Dus ging ik op een dag eens na welke werkzaamheden van mijn vrouw voor verbetering in aandrijving zouden kunnen komen. Al wandelende door het huishoudbedrijf behandelde ik in de keuken, waar mijn vrouw juist koffie stond te malen. Als een flits ging het door mijn brein: een elektrische koffiemolen is hier de uitkomst. Resoluut greep ik mijn geldbuidel en overhandigde mijn vrouw een bedrag, groot genoeg voor deze aanschaf. Stomverbasd(?) maar dol gelukkig vloog ze me om de hals. Na een korte expliciete mijnerzijds betreffende het "waarom" van deze geste, sloeg haar dankbaarheid ook over naar Van der Heem N.V., die haar echtgenoot in staat had gesteld zich in de arbeidstechniek te betrekken.

Door het te voorschijn halen van het slijk der aarde waren mijn handen enigszins bezoeeld. Het afwassen van de handen zoedeling en het drogen van de handen behoorden tot de volgende activiteiten.

Bij het weer willen ophangen van de handdoek zocht ik naar het bekende lusje, hetwelk echter nooit op die plaats zit waar men het zoekt. Wat een onnodige handelingen werden hiervoor dagelijks door mijn vrouw verricht! Na een korte analyse wist ik dat het veel eenvoudiger zou gaan, wanneer het lusje naar de lange zijde van de doek zou worden verplaatst.

Er ontspon zich tussen mijn vrouw en mij even een korte discussie over de vraag hoe en wie? Tenslotte gaf ik het "hoe" aan en mijn vrouw het "wie". Mijn vrouw vierde dan ook de methodeverbetere uit: (hier een duidelijke splitsing van lijn- en staf-functionarist).

Tevreden zette ik mij in de kamer om mijn gedachten te concentreren op nieuwe mogelijkheden van verbetering. Dat is namelijk mijn grootste kracht dat ik nooit stil sta (hoogstens zit) bij reeds bereikte resultaten. Na een gezamenlijk kopje koffie

drinken en wat praten over onder andere de koffiemolen stond mijn vrouw weer op. Ze nam de kolentit en wilde de kamer uitgaan.

"Wat ga je met die kolentit doen?", vroeg ik hoopvol. Intuïtief bespeurde ik een nieuw object voor mijn hobby.

"Vullen" was het korte antwoord. "En waar ga je die vullen?", vroeg ik, inwendig gnauwend.

"Dat weet je toch; op het balkon", antwoordde mijn vrouw, mij onderzoekend aankijkende.

Het berekenen van het aantal meters lopen per keer en per winterseizoen, was voor mij een klein kunstje. Mijn vrouw was wel verbaasd toen zij de uitkomst zag. Wel, u begrijpt, mij kennende, aan deze ongezonde situatie kwam een einde.

Hoewel mijn vrouw een onbegrijpelijke weerstand bood in het begin, wist ik toch een opslagruimte naast de kachel vrij te maken. Uiteraard bracht ik niet de kachel naar het balkon; hoewel daardoor misschien het stoken overbodig zou zijn geworden, wat natuurlijk een besparing betekent zou hebben. Dit leek mij echter te drastisch.

Wel, beste lezer, u hebt geen idee welke wantoestanden op arbeidstechnisch gebied er in een huishouden kunnen heersen. De meeste van deze toestanden wist ik echter te verbeteren. U kunt zich voorstellen, dat ik verwachtte, na al deze verbeteringen een steeds opgewekter stemming bij mijn vrouw aan te treffen. Immers mijn streven was erop gericht haar steeds minder werk te bezorgen, waardoor zij meer vrije tijd zou krijgen om bij voorbeeld allerlei lekkere hapjes klaar te maken.

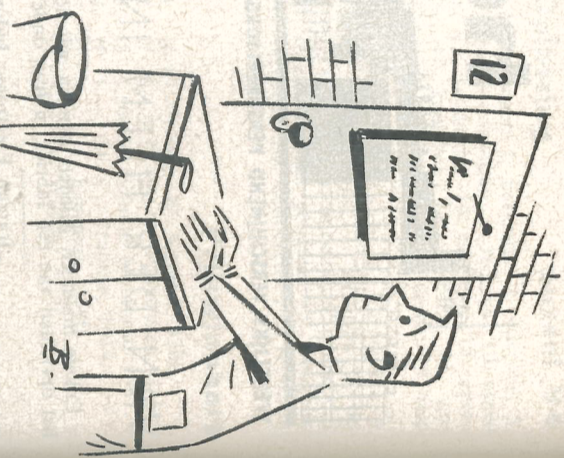
Echter, niet alleen de loeberijding van de maaltijden werd steeds slechter, ook haar humeur. Reeds stond ik op het punt de huisarts te consulteren, toen er plotseling wijziging in de situatie kwam.

Het gebeurde op een regenachtige dag dat ik mij verkleumd huiswaarts spoedde. Ik snelde met de mij zo eigen soepele bewegingen de portiektap op, toen ik plotseling in mijn vaart gestuit werd door een boorte verzameling meubelart. Een blik op het huisnummer overtuigde mij dat ik voor de poede woning stond. Plotseling viel mijn blik op een groot vel papier. Zonder mij nog om mijn gevallen blik te bekommeren, greep ik het papier en las: "Volgens de door mij gemaakte analyse is de kortste weg tussen je werk en je woning tot aan de voordeur. Kom dus niet meer verder". Ondertekend: Je arbeidstechnische vrouw.

Het werd me nu duidelijk. Mijn vrouw was nu zelf dusdanig door de arbeidstechnische gedachte gegrepen, dat zij deze tot in het absurde wilde doorvoeren.

Wel, waarde lezer, ik zal u het einde van mijn hobby beschrijven. Ik mocht weer binnemen, indien ik plechtig beloofde een wat rustiger hobby te beoefenen en indien mijn vrouw weer diverse wijzigingen in door mij ingevoerde methodeverbetereingen mocht aanbrengen.

Ik heb hierin toegestemd. Het humeur van mijn vrouw verbeterde op slag, evenals de maaltijden. Misschien ben ik wel te hard van stapel gelopen met mijn hobby. U kunt echter gerust zijn, lezer. Mijn lust tot arbeidstechnische werkzaamheden is niet verminderd. Ik zal echter voortloping mijn kennis op dit gebied alleen gebruiken in dienst van Van der Heem N.V. en dus

in dienst van u. Dan weet ik bij voorbaat dat al mijn werkzaamheden met vreugde worden begroet.

Uw dienstwillige dienaar
L. K.

VERVOLG VAN PAG. 1
staande Ondersteuningsfondsen samen te voegen. Deze gedachte leedte weliswaar enige tijd, maar dit probleem deed zich in concrete vorm voor toen bleek dat bij de duurtloeslaguitkering de gelden van het Utrechse Ondersteuningsfonds uitgeput raakten.

Er zal worden onderzocht of het Haagse fonds een storting kan doen in het Utrechse fonds; daarnaast zullen de voorzitters van de beide fondsen gaan overleggen of samenvoeging wettelijk en mogelijk is.

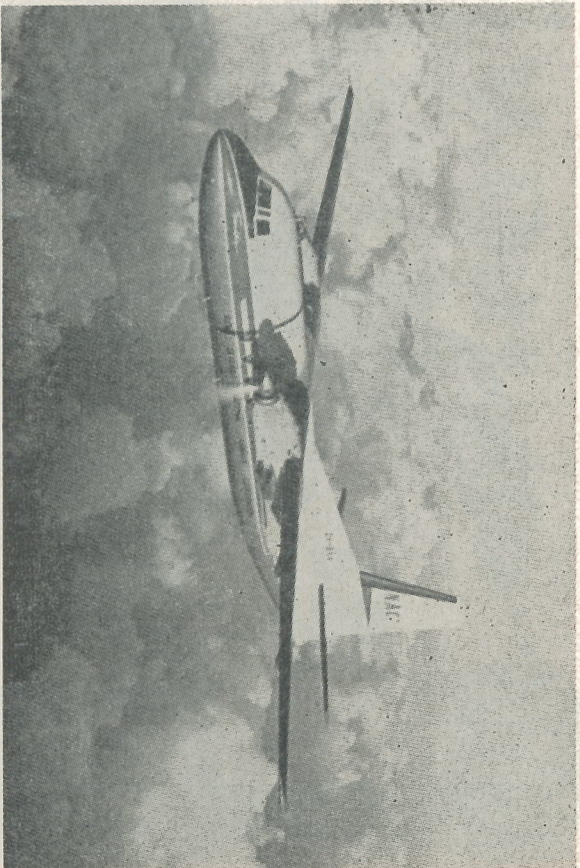
HISTORIE VAN HET METALEN TIDPERK

Het hele complex van bedrijven van transportmiddelen zou niet bestaan, als niet iemand het wiel had ontdekt. Alleen deze vinding al zou stof genoeg geven tot het schrijven van een omvangrijk boekwerk. In het kort komt het hierop neer, dat uit de rollende boomstronk het houten en daarna het stenen schijfwiel is geboren. Een schets van één van de eerste spaakwielen laat duidelijk zien dat dit niet uit segmenten is opgebouwd, zoals bij de tegenwoordige houten wielen het geval is, maar uit één stuk gebogen. De betrokken afbeelding geeft duidelijk de constructie van dit wiel, de bevestiging van de naaf en de velg, alsmede het inwerken der spaaken weer.

Wij hebben niet voor niets even bij het houten wiel stilgestaan, want het heeft bijgedragen tot de constructie van het tandrad, dat als krachtoverbrenger in de techniek zo'n belangrijke rol speelt. Wie de geschriften van Leonardo da Vinci leest, wordt steeds weer getroffen door zijn vooruitstrevende technische kennis. Ook op het gebied van tandwielen kan men die kennis constateren; hij schetste reeds omstreeks 1500 een tandwielkast. Dat men met houten tandwielen een heel eind kwam, wordt welbewezen door het feit, dat in water- en windmolens houten raden honderden jaren lang in gebruik waren of nog zijn. Wanneer men zo'n houten tandwiel uit een watermolen, waarvan alleen de afsluitplaten van metaal zijn gemaakt, plaatst naast een tegenwoordige tandwielkast, tekent men daarmee een ontwikkeling van bijna vijf eeuwen.

De automobieltechniek met de versnellingsbak, de vliegtuigindustrie, allerlei vertragnings- en versnellingsmechanismen passen op velerlei wijze het tandwiel toe. Tot welke prestaties de mens ook op dit gebied gekomen is, besseft men wanneer men denkt aan de reuzentandwielen die tegenwoordig worden vervaardigd.

Steeds weer komen wij de naam Leonardo da Vinci tegen; ook bij de luchtvaarttechniek met haar stormachtige ontwikkeling moet zijn naam terloops worden genoemd. Leonardo da Vinci besteedde veel tijd aan het bestuderen van vogelvluchten, stelde aan de hand daarvan theorieën samen en meende met deze kennis vliegvoetellen te kunnen construeren. Zijn schetsen zijn zo tal-

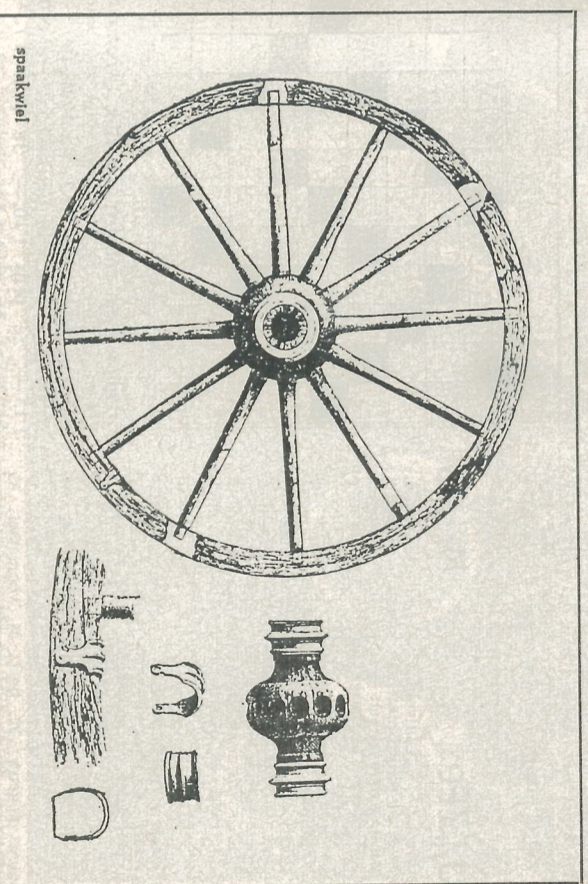
Fokker Friendship F 27

rijk en de details zo tot in de finesses uitgewerkt, dat men later een model heeft kunnen namaken dat inderdaad op de vliegtuichtuist berust. Zich te "ontdoen" van de zwartekracht, te vliegen als een vogel in de lucht, dat is ook de wens geweest van de primitieve mens. De Icarus-sage vertelt ons er al van.

De meer moderne „zwaarderdan-lucht"-pioniers (Wilbur Wright, Amerika, en Otto Lilienthal, Duitsland) hebben het geluk gehad dat hun pogingen parallel liepen met de ontwikkeling van de explosiemotor. Het is de Nederlander Fokker, die behoort tot de legenen die de vliegtuigindustrie tot verdere ontwikkeling hebben gebracht.

Werden in het begin de toestellen deels uit hout, deels uit metaal samengesteld, thans kan de vliegtuigindustrie tot de metaalindustrie worden gerekend. Immers, de theorieën van constructeurs als Dornier, Junker en Douglas hebben geleid tot de bouw van geheel metalen toestellen, waarbij de legeringen aan de eisen „licht en sterk" werden aangepast.

De ontwikkeling van de vliegtuigmotor, die even stormachtig is geweest als die van het vliegtuig zelf, vindt haar hoogtepunt

op dit gebied niet achterloopt. De succesvolle exporttransacties en het aandeel van de Nederlandse industrie in de bouw van de Starfighter tonen dit eens te meer aan. Nederland houdt zijn naam hoog in de lucht.

„De vliegende Hollander"..... in letterlijke zin in de lucht, in figuratieve zin ter zee. In vroeger eeuwen was de vliegende Hollander superieur op de wereldzeen en was ons land niet alleen beroemd door zijn scheepvaart, maar vooral om de scheepsbouw. De Nederlandse werven leverden een goed produkt, en men behoefte slechts aan het Czaar Peter-verhaal te denken om tot de conclusie te komen dat de wereld op dit gebied nog wel wat kon leren van het kleine Nederland.

Bezien wij een eenmansradetboot uit ongeveer 1410 naast de „Katendrecht" pro-dukt van Wilton-Feljenoord, fraai van lijn en een toonbeeld van kunnen op het gebied van de scheepsbouw; bezien wij bv. ook de kielplaat van de „Rotterdam", het vlaggeschip van de Holland-Amerika-lijn. Wij moeten dan concluderen dat Nederland op scheepsbouwgebied nog steeds een voortaanstandende plaats inneemt, en dat ons land met zijn schepen in vreemde havens zeer zeker voor de dag kan komen.

Leonardo da Vinci

J. DE BRUIN 25 jaar in dienst

In de Kastenfabriek had men in 1948 wegens uitbreiding van de produktie een con-troleur nodig en dat werd J. de Bruin. Voor die tijd deed hij het als meubelmaker zó goed, dat hij de aangewezen man was voor deze functie.

De Bruin bleef het goed doen en werd juist bij zijn 12½-jarig jubileum aangesteld als kastenrekenaar. Sindsdien zijn naar mijn schatting zeker meer dan 100 kastontwerpen over zijn tekenbord gegaan en met succes!

Bij het toenemende gebruik van kunststoffen wist hij ook deze techniek meester te worden. Het ontwerpen in deze materialen brengt veel risico met zich mee, wat echter door De Bruin's zorgvuldigheid tot een minimum is beperkt.

Mede door zijn vermogen tegenslag op te vangen en zijn goede humeur te bewaren is het voor iedereen een plezier geweest met 'Jandebruin' 25 jaar te mogen samen-werken. Wij hopen hier nog lang mee door te gaan.

16 maart is de jubileumdag; de huldiging van de jubilaris vindt plaats vrijdag 15 maart a.s. om 17.20 uur in de kantine van de Kastenfabriek.

C. H. Kok.

Cultureel Jeugdpasspoort

Wie ziet niet graag een goede film, een goed toneelstuk of houdt niet van een mooi concert? Niemand zal hier met neen op willen antwoorden, maar toch kom je vaak er niet zo gemakkelijk toe. Soms vormen de kosten een bezwaar en het is voor velen ook wel een beetje griezelig zomaar bijvoorbeeld het gebouw van K. & W. of de Koninklijke Schouwburg te Den Haag binnen te stappen.

Zowel het ene als het andere bezwaar kan in Den Haag worden weggenomen als je in het bezit bent van een Cultureel Jeugdpasspoort. Dit passpoort, waarvan de kosten f.1.50 per jaar bedragen, geeft jon-gelui, die in de leeftijdsgroep van 15—20 jaar vallen het recht om toneel- en film-voorstellingen, ballet, opera en concert bij te wonen tegen sterk gereduceerde prijzen. Aan passpoorthouders wordt bovendien kosteloos het maandblad „De Sleutel" toe-gestuurd, waarin toneelvoeringen, con-certen enz. worden aangekondigd.

Willen jullie meer hierover weten, dan graag even een telefoontje naar afdeling Sociale Zaken, toestel 424 of 412. Ook kun je je rechtstreeks in verbinding stel-len met de Haagse Kunststichting voor de Jeugd, Burg. de Monchyplein 9, Den Haag, telefoon 185281, toestel 364, welke de jeugdpasspoorten uitreikt.

VAKATURE

Op de afdeling Proefwerkplaats Professionele Producten te Den Haag bestaat de plaatsingsmogelijk-heid voor een

Fijnbank-/plaatwerker voor het vervaardigen van proef-modellen en hulpgereedschap.

Het diploma LTS is gewenst; voor hen die niet meer over vol-doende routine beschikken is er een opleidingsmogelijkheid.

Zij, die voor deze functie in aan-merking willen komen, kunnen in-lichtingen krijgen bij de heer Cup-per, toestel 268.

Voor informatie, ten behoeve van familieleden of kennissen, die belangstelling hebben voor boven-genoemde functie, kan men zich rechtstreeks tot afdeling Arbeidsza-ken wenden.

PUZZEL

Nr 96

Horizontaal: 1. Zuivelproduct; 3. instrument waarmee de vuilnisman zijn komst aankondigt; 10. staal, waaraan een gordijn wordt opgehan-gen; 11. reeds; 12. bespilaans in een fatel of kist; 14. grote stede; 15. hennelichtham; 17. mede; 18. noot in de muziek; 19. korte kous door mannen gedragen; 21. afkorting (alijn) de lezer heil; 22. paar; 24. aanlegplaats voor schepen; 26. afk.: militaire politie; 27. onder de grond levend dier; 29. reeds; 31. hude; 33. rafelvoer; 35. persoonlijk voornaamwoord; 36. gelooide huid; 38. afkorting; middelbaar onder-wijs; 39. als 31.; 40. gll.; 41. rookmateriaal.

Verticaal: 1. jongensnaam; 2. gehoorroosaan; 3. voorzetel; 4. kraagletter; 6. reeds; 7. mak; 8. man van adel; 9. gebiedende wijs; van teken; 12. onderwijs; 15. het geluid van het spreken; 16. kledingstuk van mannen en vrouwen; 18. als 18. horizontaal; 20. zuivelproduct; 22. wa-pen; 23. vod; 25. afk.: 10 liter; 26. oorsprong van 1 hor. en 20 vert.; 28. jong schaaip; 30. religieus gebouw; 32. hert; 34. voorzetel; 35. meisjesnaam; 37. muzieknoot; 39. laag water.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10			11	12	13			
14		15		16		17		
	18		19	20		21		
	22		23	24		25		
		27		28		29		30
31		32		33		34		35
		37		38		39		
40			41					

Oplossingen moeten uiterlijk woensdag 20 maart a.s. in het bezit zijn van me-juffrouw Hartstuijker, redactie VDH-tje. De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f.15,—, 2e prijs f.10,—, 3e prijs f.7,50, 4e, 5e en 6e prijs f.5,—.

het V.D.H.-tje

VANDER HIEBEM

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 783
15 maart 1963

Het wordt ernst met de

OR-VERKIEZINGEN

Voor zover nodig hopen wij u in het onderstaande te overtuigen dat het nu echt ernst wordt met de verkiezingen voor de Ondernemingsraad. Reeds tweemaal hebben wij in het VDH-tje u hierop ge-zezen zonder dat wij nog precies konden zeggen op welke datum de verkiezingen zullen plaatsvinden. Welnu, voor de Maan-weg en Utrecht hebben de kiescommissies bepaald dat **vrijdag 10 mei** de grote dag zal zijn.

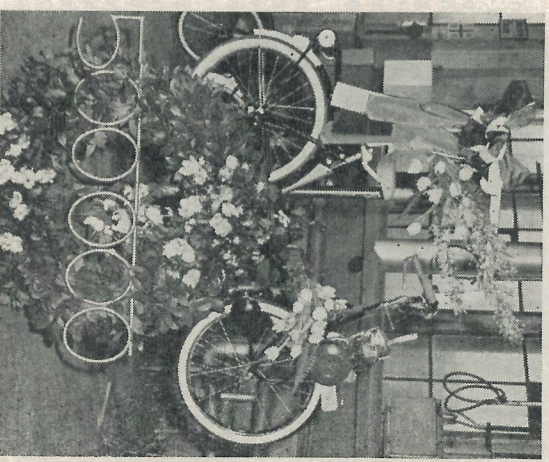
Verschillende malen is er gewezen op het grote belang van een goed functione-rende Ondernemingsraad. Dat betekent onder andere dat zij die gekozen worden niet in de Ondernemingsraad moeten ko-men omdat het zulke beste kerels of popu-laire figuren zijn, maar omdat zij de meest geschikte mensen zijn om ons allen bij het echt niet eenvoudige werk van een Onder-nemingsraad te vertegenwoordigen. Bereidt u bij de kandidaatstelling al goed op uw keuze voor, en laat het niet een kwestie zijn van „laten we Jan maar nemen“.

Straks heeft u dan de zekerheid de juiste man of vrouw in de Ondernemingsraad te hebben die het best in staat is uw en de belangen van het bedrijf te behartigen.

Wij geven u hieronder in een schema aan tot wanneer werknemersorganisaties kandidaten kunnen stellen, alsook wanneer de indiensttellingstermijn van vrije kandidaten is aangebroken.

Zoals u wellicht weet krijgen eerst de erkende werknemersorganisaties de ge-legenheid hun kandidaten te stellen en voor hen die georganiseerd zijn is de gelegenheid al geweest of komt binnenkort zich over deze kandidaatstelling uit te spreken.

Zowel in Den Haag als in Utrecht is aan de erkende werknemersorganisaties verzocht hun kandidaten uiterlijk 5 april a.s. te willen indienen bij de plaatselijke kiescommissie. Zodra deze namen bekend zijn zullen die worden gepubliceerd, zodat u daarvan uiterlijk maandag 8 april op de hoogte bent. Het stellen van de vrije kan-didaten, dat wil zeggen kandidaten, die niet bij de eerdergenoemde organisaties zijn aangesloten, kan dan plaatsvinden in de week van 8 tot en met 12 april. Let wel: op 12 april voor het einde van de werkdag moeten de lijsten van de stel-len kandidaten in het bezit zijn van de plaatselijke kiescommissie. Maandag 15 april maken wij u bekend wie in de voor-

Solex op de ERO

Opnieuw is de Solex in het filmbild ge-geneest en wel ditmaal ter gelegenheid van het unieke feit, dat de halfmiljoenste Solex van de hand is gekomen.

Dinsdag 5 maart zijn in onze Solexfabriek, de ENAF, filmopnamen gemaakt van dit feestelijk gebeurtenis. De 500.000ste vns bijzon-der mooi versierd en liep trots langs het filmapparat van de montageband.

De aankleding tot al deze drukte is een televisieprogramma van de KRO over brom-fietseren, waarin vooral deze bijzondere gebeur-tenis zeer goed zou passen. Hoorevel seconden of minuten er in dit programma aan de Solex zullen worden besteed is ons niet bekend; hierbij hebben wij niets in de melk te brok-ken. Wel weten wij, dat de montage van de ENAF er die dinsdag door de voorjaarsvloer-men waarmee de 500.000ste Solex was ver-sierd, fierzig uitzag. Filmoperateurs en bijbe-horende dames zijn ook een uitzondering op de op deze afdeling gewoonlijk in overvall-geklede personeelsleden. In ieder geval was het een drukke van belang. Wij zijn dus eromds u benieuwd wat wij te zien krijgen als heben-avond (vrijdag 15 maart) om half acht dit programma wordt uitgezonden.

Personeelsleden van de ENAF zullen dan met iets meer trots dan de overige Van der Heemers „hun“ Solex op het beeldscherm zien.

Gefeliciteerd!

HUWELIJK
Den Haag: U. F. Bienna, Productiebureau Maanweg met mej. S. M. Sijkes, d.d. 1-3-1963.

Den Haag: B. E. H. Albers, Constructiebureau Elektronische Apparaten, met mej. J. M. Bre-gten, d.d. 23-2-1963; H. J. Timmers, Technische Dienst Motoren Ombouw, met mej. E. van Eck, d.d. 7-3-1963.

Utrecht: mej. B. C. S. M. v. d. Horst, Tramo-montage, met J. A. v. d. Kamp, d.d. 31-1-1963; P. Soernik, Technisch Bureau, met mej. R. Peek, d.d. 7-2-1963; J. C. P. Steehouder, Maa-gzin, met mej. H. Witrooks, d.d. 21-2-1963.

Omscholing

Via de dagbldpers hebben wij één de-zer dagen bekendheid gegeven aan een omscholingmogelijkheid in onze Bedrijfs-school Den Haag. Ongeschoolden kunnen via een cursus van 10 weken in de Be-drijfsschool ongeschoold worden tot fijn-plaat-bankwerker, frezer of draaier. Zij zullen na met gunstig resultaat deze cur-sus te hebben gevolgd worden overge-plaatst naar de Fijnmechanische Werk-plaats Telco.

Vanzelfsprekend willen wij u deze mo-gelijkheid niet onthouden. Inlichtingen kunt u vrijblijvend inwinnen op afdeling Arbeidszaken bij de heren Cuppen, Koning of Verdaasdonk.

Deze week heeft u zowel in onze bedrijven in Den Haag als in Utrecht reeds de publicaties kunnen zien met de namen van hen die mogen kiezen en van degenen die daarnaast gekozen kunnen worden. Wij hebben u in het voorgaande gewezen op het grote belang van een goed functionerende Ondernemingsraad en dat is dan ook de reden dat de kiescommissie Maanweg besloten heeft aan de medewerkers die op maandag 6 mei ziek zijn en waarschijnlijk op de dag van de verkiezingen nog niet terug zullen zijn aan hun huisadres stembiljetten toe te zenden, zodat ook zij hun aandeel in deze belangrijke gebeurtenis hebben.

VERVOLG VAN PAG 3

neemt — dit voor 5 jaar te doen. Van degenen, die dus vorig jaar ingekend hebben, wordt het betreffende bedrag dit jaar automatisch ingehouden.

Opname van de geblokkeerde tegoeden binnen de 4 volle kalenderjaren is mogelijk in de volgende gevallen:

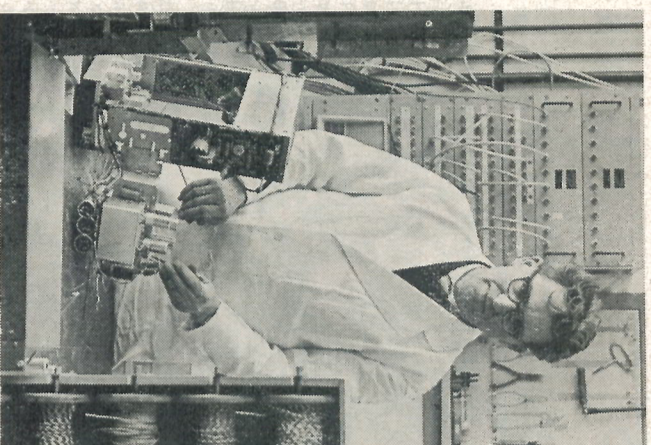
1. bij overlijden van de deelnemer.
2. bij emigratie.
3. bij belegging in winstdelende persoonsobligaties Van der Heem N.V. of andere effecten, welke dan wel geblokkeerd worden.
4. bij huwelijk van de deelnemer (binnen 3 maanden na het huwelijk aanvragen).
5. Voor premies van levensverzekeringen, lijfrentes en studieverzekeringen.
6. voor aflossingen op een hypotheek.
7. bij aankopen van onroerende goederen.
8. voor uitgaven van woningverbetering van een eigen woning. Dit moet wel een verbetering zijn en betreft dus niet het normale onderhoud.

Mocht u na het lezen van dit artikel nog vragen omtrent bovengenoemde regelingen hebben, dan is ondergetekende gaarne bereid u hierop een antwoord te verstrekken.

Drs. C. P. d'Haan

18 maart a.s. is de heer J. Visse 12½ jaar bij ons bedijft in dienst. Hij is thans stemplemker in de Gerechtschapmakertij Den Haag, de afdeling die hij 12½ jaar trouw is gebleven. Onze gelukwensen.

Op het Televisielaboratorium te Den Haag werkt de heer G. H. Plantzer, wiens portret vanwege zijn jubileum een plaats in het VDH-tje kreeg. Maandag 18 maart a.s. kan hij terugzien op een 12½-jarig dienstverband. Gefeliciteerd.

Britain can make it

Wellicht onopgemerkt door velen is onze Haagse bedrijfsbevolking op maandag 11 maart vermeerderd met een 25-tal Engelsen. De directie zag zich geplaast voor de noodzaak van een snelle uitbreiding van de capaciteit van de Mechanische werkplaats telecommunicatie met een aantal vaklieden, zoals draaiers, frezers, plaatbankbewerkers. Hoe snel aan vaklieden te komen in ons (gelukkig) geen werkloosheids kennende land?

Om een lang verhaal kort te maken, de ervaringen bij Fokker en andere Nederlandse bedrijven met Engelse vaklieden brachten ons ertoe om contact te zoeken met een Engelse werkgever, die gezien de situatie in zijn eigen land bereid bleek om ons tijdelijk aan een aantal medewerkers op metaalgebied te helpen.

Zo kan de Telco dus profiteren van Engelse vak kennis, opgedaan bij bekende firma's als De Havilland, Rolls Royce e.d., zij het dat onze vrienden van overzee nog even aan onze maten zullen moeten wennen.

Tegen onze Nederlandse medewerkers, speciaal die in de Telco, zou ik willen zeggen: Maak eens kennis met uw Engelse collega's en nodig hen eens uit bij u thuis! Tegen onze Engelse vrienden zeg ik: Welcome in Holland; try to make the best of it!

Z. J. Koning.

Prijswinnaars

1. (f 15-) H. Bulman, 2510.
2. (f 10-) W. Visser, 2969.
3. (f 7,50) W. J. F. Schilperoord, 2651.
4. (f 5-) F. v. Leeuwarden, 3308.
5. (f 5-) H. J. Puijk, 2510.
6. (f 5-) P. Kessens, 2933.

23 maart half negen

Eindelijk weer het orkest van Pi Schelfer!

Nu al de moeilijkheden tussen de Nederlandse Toonkunstenaarsbond en de Nederlandse Televisie Stichting uit de weg zijn geruimd is er op zaterdag 23 maart aanstaande weer een uitzending van Pi Schelfer met zijn betamelde orkest in het NCRV-programma MUZIEK VOOR U, met medewerking van de

Engelse zangeres Carole Carr en de Franse hotjolidist Stephan Grappelly.

De opname — geen directe uitzending dus — vindt plaats van 20.30—21.00 uur. Belangstellenden moeten uiterlijk om 20.15 uur in het Ontspanningsgebouw aan de Saturnusstraat 2 aanwezig zijn.

De extra HTW-bussen (lijn 30) vertrekken om:

- 19.45 uur: van het Hollandse Spoor naar de Saturnusstraat;
- ±21.00 uur: van de Saturnusstraat naar het Hollandse Spoor.

Aanvragen voor gratis toegangsbewijzen (tot woensdag 20 maart) bij de afdeling Public Relations (toestel 522).

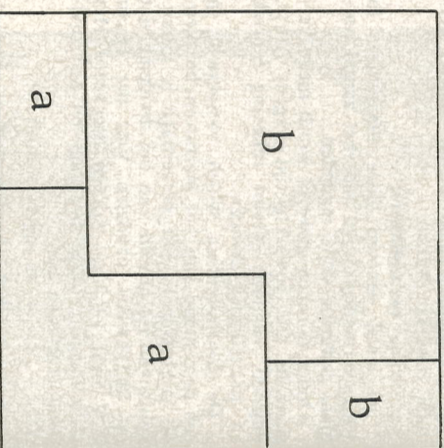
VAN DER HEEMERS IN VAKANTIESTEMMING

Inderdaad, dames en heren, die stemming was er op woensdagavond 6 maart. Geen trotsere meer van sneeuw en ijsbarrières om de gezellige kampe van de Kastelfabriek te bereiken. En daar die hartverwarmende vakantiefilms, Eerst Oostenrijk, toen de Italiaanse bloemenriviera en als toegift een trip rondom het Gardameer.

Uitroepen zoals: "O ja!" en "weet je nog wel toen wij daar waren!" maken dergelijke avonden zo allerplezieriger. Wij zijn er dan ook van overtuigd dat het voor het publiek in de vol bezette kantine beslist geen verloren avond was.

Hartelijk dank Porta Mundt!

Oplossing puzzel 95

De beide stukken a en de beide stukken b kunnen aan elkaar gezet worden tot een vierkant, op elk waarvan een leeuw staat. Aldus de oplossing van de puzzelmaker. De inzendingen van Van der Heemers wezen nog een ander mogelijkheid aan, die wij ook hebben goedgekeurd.

het V.D.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr 784
22 maart 1963

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

DIVIDEND EN WINSTUITKERING

De directie deelt mede dat in een gehouden bestuursvergadering werd besloten aan de op 23 april 1963 te houden algemene vergadering van aandeelhouders voor te stellen het dividend over 1962 op de gewone aandelen te bepalen op 12% (vorig jaar eveneens 12%).

Als de algemene vergadering van aandeelhouders dit voorstel goedkeurt, is daarmee het percentage voor de winstuitkering over 1962 aan het personeel vastgesteld op 5%. Eveneens is dan hiermede bepaald dat de rente op de personeelsobligaties 8% bruto zal bedragen.

Wij maken u in verband hiermede bekend: dat de berekening van dit jaarinkomen uitvoerig is uiteengezet in het VDH-tje van 15 maart j.l.; dat u over deze winstuitkering de verschuldigde belasting AOW, AWW en alle andere wettelijk verschuldigde sociale lasten moet voldoen; dat er echter sinds 1 januari 1962 een wet van kracht is, waarbij uw winstuitkering onder bepaalde voorwaarden tot een maximaal bedrag van f 390,— per jaar vrij is van belasting en sociale lasten;

dat Van der Heem N.V. een der eerste ondernemingen was, die haar werknemers van deze nieuwe regeling liet profiteren door de invoering van een winstdeelnemingsregeling;

dat door deel te nemen aan deze regeling u een besparing aan belasting en sociale lasten kunt genieten die toch

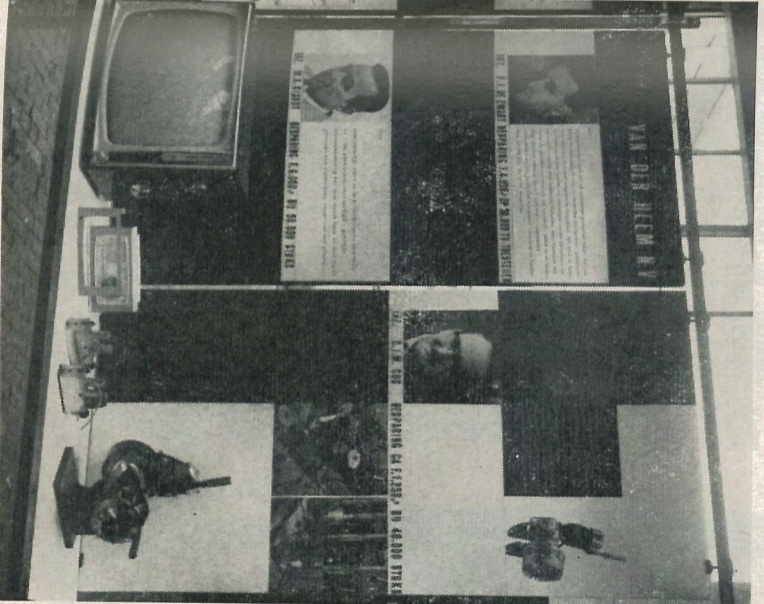
echt wel de moeite waard is; dat het dus in uw eigen belang is aan deze regeling deel te nemen; dat u hieraan kunt deelnemen door het aanvragen en inleveren van een W-1-formulier;

- dat deze formulieren verkrijgbaar zijn en moeten worden ingeleverd:
- a. voor uur- en weekloners bij de tijdschrijvers;
 - b. voor maandloners:

1. Complex Maanweg te 's-Gravenhage bij de heer Van Leeuwen, receptie hoofdgebouw, en de portier van het Telco-gebouw;
2. ENAF: hr Eyvers.
3. Utrecht: hr Geitenbeek.
4. Sneek: hr K. de Jong.
5. Overige werknemers kunnen dit schriftelijk aanvragen bij

Vervolg pag. 4 kolom 1

IDEËN VAN DRIE WERKNEMERS OP JAARBEURS TE UTRECHT

In ons blad van de vorige week beschreven wij, hoe op de Jaarbeurs te Utrecht Van der Heem met een driedeel ideeën deel namakte van de expositieruimte van het Ileeënhuscentrum van het Nederlands Instituut voor Efficiency. Nu wij over een foto beschikken die in beeld brengt hoe alles is opgesteld, willen wij u die niet onthouden.

IN MEMORIAM A. P. FREETKENHORST

Het was met grote verslagenheid, dat wij kennis namen van het dodelijk ongeluk, dat onze medewerker en vriend Freetkenhorst mededagmorgen 13 maart op weg naar zijn werk was overkomen. Wij kunnen ons moeilijk indenken dat Freetkenhorst die nooit verzuimde, die er altijd was, z'n plaats niet meer zal innemen.

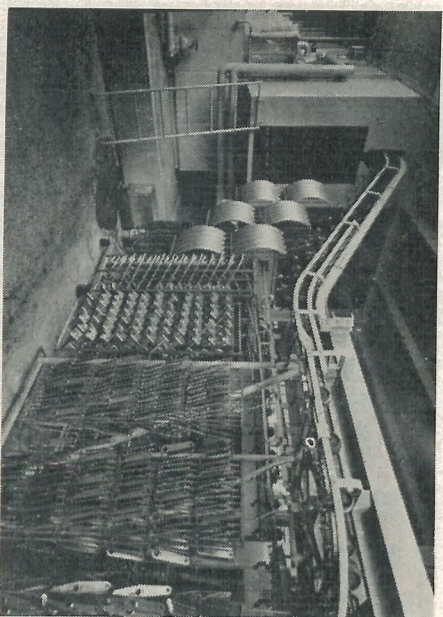
Ruin 12 jaren heeft hij, eerst als monteur, later als controleur zijn werkzaamheden in dezelfde afdeling verricht. Hij was een stille, wat gesloten figuur, die echter door zijn eenvoud, eerlijkheid, trouw en serieuze wijze van optreden bij velen waardering genoot.

In de afdeling Eindmontage Telco behandelde hij als voorman een controleur een grote verscheidenheid aan elektronische apparatuur. Legio problemen, vooral bij nieuwe producten, werden door hem op voortreffelijke wijze opgelost. Doordat zijn werk ook zijn liefhebberij was, heeft hij zich na zijn opleiding door experimenteren en studeren zodanig verder bekwamd, dat hij met grote zelfstandigheid en gezag zijn functie heeft kunnen vervullen.

Dit plotseling weggerukt worden uit het leven op pas 37-jarige leeftijd moet in de eerste plaats voor zijn vrouw en dochtertje de zwaarste denkbare slag zijn. Mogten zij de kracht vinden het leed van dit overrompelend verlies te boven te komen.

Wij verliezen in hem een steunpilar op een plaats waar alleen met grote ervaring en toewijding iets bereikt kan worden. Moge hij in vrede rusten.

M. Huijsman.

De Solex-onderdelen gaan hier op rekken de voorbehandelingsinstallatie in.

Austin en Solex III

N. W. Lagendijk

Alle metaaldelen voor onze Solex ondergaan eerst een voorbehandeling waardoor een grote corrosiebestendigheid ontstaat en waardoor de hechting van de lak maximaal groot wordt.

Na de onderdelen aan speciaal voor die bepaalde onderdelen vervaardigde rekken te hebben „geregen“ gaan deze rekken, hangende aan transportkettingen, met een snelheid van 1 meter per minuut door de 20 meter lange voorbehandelingsinstallatie. De voorwerpen worden niet zoals bij de Austin automobielen gedompeld, maar worden met zeer krachtige stralen (1,5 atmosfeer overdruk) aan alle zijden bespooten.

De eerste fase is alkalisch ontvetten. Pompen voeren de benodigde vloeistof voor dit ontvetten aan uit een bad met een inhoud van 6 m³. Temperatuur vloeistof is 70° C. Deze verhoogde temperatuur is nodig om precies dezelfde reden waarom de huisvrouw heel water gebruikt voor de afwas. Direct daarna komen de voorwerpen in kamers waar met gewoon water gespoeld wordt (een voorspoeling met 70° C en een naspoeling bij een iets hogere temperatuur dan de omgevingstemperatuur). Vervolgens brengen de kettingen de rekken met de halffabrikaten in compartimenten waar de fosfaatbehandeling plaatsvindt. Ook in deze afdelingen van de installatie bespuiten zeer krachtige vloei- en stofstralen de metalen voorwerpen. De temperatuur van deze vloeistof is 65° C. De vloeistof wordt opgepompt uit het zogenaamde bonderbad met een inhoud van 6 m³. Deze bondervloeistof laat op de voorwerpen zeer fijne kristallen achter.

Daarna volgt bespuiting met koud gedistilleerd water, waarna de laatste chemische voorbehandeling plaatsvindt: een chromaatbehandeling bij 50° C. Direct na deze laatste chemische behandeling verdwijnen de voorwerpen in een eveneens 20 meter lange droogtunnel. Hier vindt bij 110° C een snel droogproces plaats. De voorwerpen hebben thans reeds een zodanige corrosiebestendigheid dat men ze weken lang op een Solex zou kunnen rijden, waarvan de metaalindelen alleen maar deze chemische voorbehandeling hebben gehad, zonder dat ook maar roestsproeten te ontdekken zouden zijn.

Toch komt dit voorbehandelingsproces pas goed tot zijn recht in combinatie met de automatisch aangebrachte grondlak en de zogenaamde aflak.

De voorwerpen worden hiervoor op grote haspels gerogen. Deze haspels gaan op hun beurt in wagens. De wagens rijden nu

verwarming de juiste hardheid en de juiste hechting verkrijgt.

Het moet voor onze verkooporganisatie in Nederland — R.S. Stokvis & Zonen — een zeer prettige gedachte zijn, dat zowel bij de Austin automobiel als bij de Solex een zodanig volautomatische voorbehandeling en lakbehandeling van de metalen voorwerpen plaatsvindt, dat zelfs bij onverhoopt optredende lakbeschadigingen (iets dat in het huidige drukke roest kan „kruipen“ onder de lak. Deze gevreesde onderroest (die dus bij voorbeeld ook zou kunnen ontstaan als men het proces niet automatiseert, waardoor vingerafdruken van de medewerkers die met de voorwerpen moeten spouwen niet te voorkomen zijn) heeft ten gevolge dat de lakhechting slechter wordt of zelfs geheel verloren gaat.

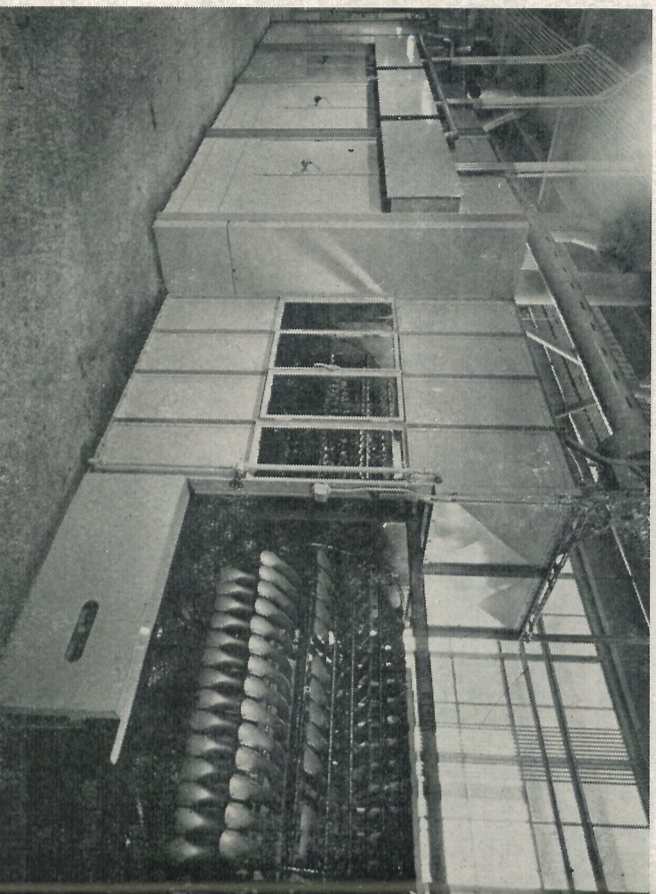
Nog iets over winstuitkering

Om bij de winstuitkering op 25 april a.s. eventuele misverstanden te voorkomen, wijzen wij u erop, dat bij de vaststelling van de winstuitkering de berekening van het jaarinkomen exclusief de huurcompensatie geschiedt.

Daar bij het week- en maandloonpersoneel de huurcompensatie niet op het loonbriefje tot uitdrukking wordt gebracht doch in het week- respectievelijk maandloon is begrepen dient men voor de berekening van het jaarinkomen deze huurcompensatie in mindering te brengen. De huurcompensatie bedraagt 4% met een minimum van f 27,10 per maand of f 6,25 per week.

De verdere procedure is bekend. Het aldus ontstane bedrag moet met 52 of 12 vermenigvuldigd worden en van dit totaal berekent men 5%.

Een vraag die ons van diverse zijden bereikte luidt of degenen, die een geblokeerd saldo bij de Stichting Nutsparabank hebben gevormd en dit jaar op nieuw een saldo hieraan toevoegen, bij een bedrag boven f 50,— een winstde-
Vervolg pag. 3 kolom 1

De lakininstallatie bij de ENAF.

HISTORIE VAN HET METALEN TIJDPERK

De geschiedenis van het metalen tijdperk bestrijkt een zeer veelzijdig terrein. De auteur van deze artikelenreeks, de heer G. C. van der Weghe van Cincinnatid-Nederland N.V. in Vlaardingen, heeft reeds in voorgaande nummers diverse aspecten belicht. Eris, metaal en techniek kwamen ter sprake, evenals de ontwikkeling van het smeden. Voorts werd aandacht besteed aan het boren, het draaien, het frezen en het slijpen, terwijl ook het verkeer en het vervoer onder de loep werden genomen.

In dit artikel in deze reeks worden nog enkele aspecten aangeroerd, die voor de metaalindustrie eveneens van grote betekenis zijn en die in dit overzicht van de geschiedenis van het metalen tijdperk dan ook niet mogen ontbreken.

Krachtbronnen

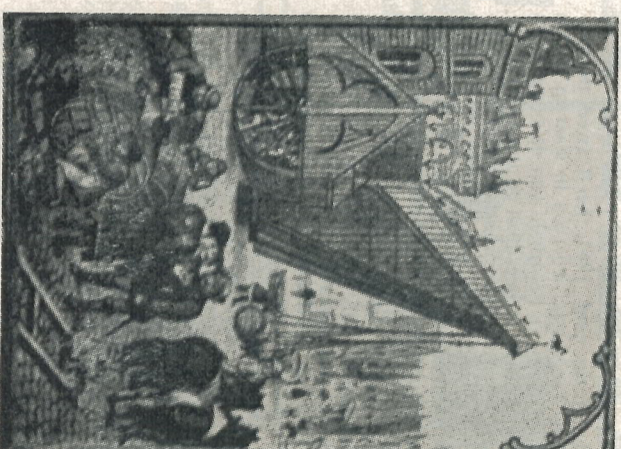
Al de zaken die tot dusver in deze artikelenreeks naar voren zijn gekomen, danken haar evolutie voor een goed deel aan de verbetering der energiebronnen.

De mens, in de begintijd slechts aangewezen op handkracht, zocht reeds spoedig naar middelen om zijn krachtingspanning op doeltreffender wijze aan te wenden. Na het dier, het water, de windkracht en het stoomturbijnperk deden de elektromotor en de benzinemotor als energiebron hun intrede, en niemand weet waar de vlicht, die deze krachtbronnen de laatste vijftig jaar hebben genomen, zal eindigen. Ook weet niemand nog precies welke invloed de atoomenergie zal gaan uitoefenen.

De verschuiving van de verschillende energiebronnen spreekt wel heel duidelijk uit de volgende tabel:

bron	1907
wind	185.000.000 p.k.u.
1957	20.000.000 p.k.u.
kolen	68.000.000.000 p.k.u.
1957	218.000.000.000 p.k.u.
olie	2.960.000.000 p.k.u.
1957	81.600.000.000 p.k.u.

Stadslijkskraan van Brugge.

De Nederlandse motorindustrie, en wel speciaal met betrekking tot de dieselmotor, is — hoe merkwaardig ook — ontstaan uit de scheepsbouw.

In 1868 werd de werf Kromhout gesiticht, waar men begon met het bouwen en repareren van kleine schepen. In 1907 construeerde men op deze werf de eerste verbrandingsmotor en in hetzelfde jaar nam de seriefabricage reeds een aanvang. Ook hier heeft zich in ongeveer een halve eeuw een ware evolutie voltrokken; tussen een oude scheepsmotor van 500 pk en een modern type van 5000 pk (onlangs gemonteerd in de zandzuiger „Haringvliet“) zit wel een duidelijk verschil!

Ook de elektromotor heeft in enkele tientallen jaren zowel naar het uiterlijk als wat het inwendige betreft grondige wijzigingen ondergaan. Het gietijzeren huis (zgn. blikpakket), de stalen assen, poelies en het wikkeldraad, tezamen maken zij dat de motorindustrie een grote metaalverwerkende klant is.

Eén van de oudste types elektromotor, geplaatst naast een recent exemplaar, maakt duidelijk dat wat vormgeving en ontwikkeling betreft ook hier de techniek niet heeft stilgestaan.

Constructies

Een ieder zal zich toch wel eens hebben afgevraagd hoe men in de oudheid kans heeft gezien enorme bouwwerken op te trekken, zonder te beschikken over motorkracht en goede hijsmiddelen. Aan-genomen wordt dat deze gigantische bouwwerks, die tot nu toe de eeuwen getrouweerd

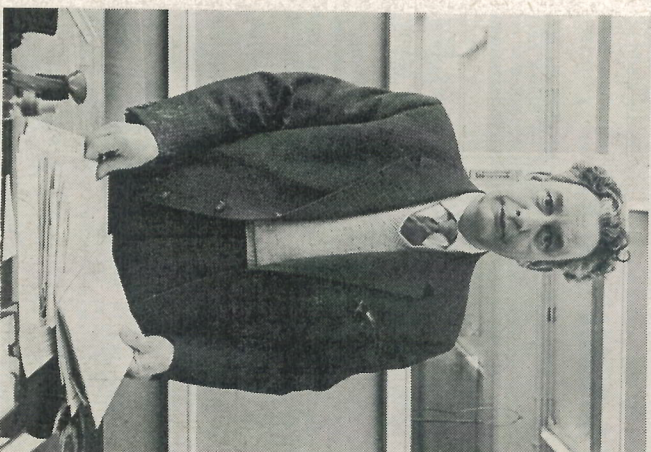
hebben, tot stand moeten zijn gekomen door de toepassing van (toen overvloedig beschikbare) mankracht, ondersteund door primitieve takels en stellingen, alsmede met behulp van trekmolens. Daarvan spreekt ook een oude afbeelding van een Romeins reliëf, dat de werking van zo'n tredrad laat zien.

De tredrad-methode is bijzonder lang in gebruik geweest. Steden van enige omvang hadden hun zgn. „stadslijkskraan“, die eveneens van een tredrad was voorzien. In de kraan van de stad Brugge ziet men duidelijk de mensen in het rad lopen, ten einde de takels te hijsen waarmee bier-vaten werden verladen.

Ook nu weer komen wij Leonardo da Vinci tegen, wiens hijsmast een voorloper was van de moderne kraan die bij het optrekken van bouwwerken wordt gebezigd.

De hijskraan is in onze samenleving een belangrijke plaats gaan innemen. Wordt niet de waarde van een haven mede bepaald naar het al dan niet modern zijn van het overslagmateriaal, zoals in vak-temen de hijs- en heffinstallaties heten?

De evolutie in de bouw van hijsinstallaties is een duidelijk bewijs van de prestaties van onze Nederlandse industrie. Een voorbeeld: in 1883 leverde Figee in Haarlem aan de Stoomvaart Maatschappij Nederland twee hijskranen (later door de gemeente Amsterdam overgenomen) met een heffvermogen van 1,5 ton, prijs f 8500,—; hoe geteeld anders dan een recente bestelling van 41 kranen aan hetzelfde bedrijf door de gemeente Rotterdam, van welke order vorig jaar 21 stuks zijn afgeleverd. Voor het merendeel zijn dit kranen met een heffvermogen van 2½ ton bij 40 meter vliucht en 5 ton bij 32 meter vliucht. In dit verband mogen wij nog een spectaculair object vermelden, en wel de 25-tons ertslooskraan welke momenteel bij de Hoogovens in gebruik is.

De heer R. E. Wymans, Technische Adviseur en Documentatie te Den Haag, ziet op dinsdag 2 april a.s. zijn 12½-jarig dienstverband met Van der Heem volkooit. Wij feliciteren hem met dit jubileum.

